

Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven for Sunde Renovasjon og Gjenvinning AS

Tillatelsen er gitt i medhold av lov om vern mot forurensninger og om avfall av 13. mars 1981 nr. 6, § 11 jf. §§ 16 og 29 og forskrift om gjenvinning og behandling av avfall § 4-7. Tillatelse er gitt på grunnlag av opplysninger fremkommet i søknad og under saksbehandlingen.

Hvis bedriften ønsker å foreta endringer i driftsforhold som kan ha betydning for forurensningen fra virksomheten og som ikke er i samsvar med det som ble lagt til grunn da tillatelsen ble gitt eller sist endret, må bedriften i god tid på forhånd søke om endring av tillatelsen. Bedriften bør først kontakte forurensningsmyndigheten for å avklare behovet for slik endring.

Dersom hele eller vesentlige deler av tillatelsen ikke er tatt i bruk innen 4 år etter at tillatelsen er trådt i kraft, skal bedriften sende en redegjørelse for virksomhetens omfang slik at forurensningsmyndigheten kan vurdere eventuelle endringer i tillatelsen.

Bedriftsdata

Bedrift	Sunde Renovasjon og Gjenvinning AS
Beliggenhet/gateadresse	Vaskebergveien 21
Postadresse	Vaskebergveien 21, 3800 Bø i Telemark
Kommune og fylke	Bø, Telemark
Org. nummer (bedrift)	966 405 074
Lokalisering av anlegg	UTM sone33, øst:164801, nord: 6601351
NACE-kode og bransje	38.320 Sortering og bearbeiding av avfall for materialgjenvinning

Forurensningsmyndighetens referanser

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2019.0485.T	0821.0031.01

Tillatelse første gang gitt: 03.09.2019	Tillatelse sist revidert i medhold av fl § 18 tredje ledd:	Tillatelse sist endret: 25.02.2020
Ingvar Oland Fagsjef		Erlend Kaarstad Rådgiver

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Punkt og beskrivelse av endring
01	25.02.2020	I forbindelse med virksomhetsoverdragelse er tillatelsen oppdatert med ny ansvarlig enhet
02	25.02.2020	Nye frister for undersøkelser og utredninger satt til 01.10.2020

1 Tillatelsens ramme

Tillatelsen gjelder forurensning fra anlegg for mottak, omlasting og mellomlagring av næringsavfall, omlasting av husholdningsavfall, samt miljøsanering av kasserte kjøretøy. Tillatelsen gjelder for mottak, sortering og samtidig lagring av inntill 1000 tonn næringsavfall, 30 tonn farlig avfall og 200 stk. kasserte kjøretøy.

1.1 Mengder og håndtering av avfallstyper

Avfallstype	Håndtering	Mengde per år (tonn)	Maksimal mengde lagret til enhver tid (tonn)	Maksimal lagringstid
Blandet restavfall	Sortering, omlasting og mellomlagring	4000	250	5 virkedager usortert, 1 måned sortert og emallert
Imprignert trevirke	Omlasting og mellomlagring	200	20	6 måneder
Trevirke	Omlasting og mellomlagring	1500	150	6 måneder
Papp/papir	Pressing og mellomlagring	1200	100	6 måned
Plast	Pressing og mellomlagring	400	40	1 måned
Glass	Omlasting og mellomlagring	600	30	6 måned
Metaller	Sortering, omlasting og mellomlagring	2000	250	6 måned
EE-avfall	Omlasting og mellomlagring	400	20	6 måneder
Våtorganisk avfall	Mellomlagring	200	10	3 virkedager
Farlig avfall	Omlasting og mellomlagring	200	30	6 måneder
Kasserte kjøretøy	Miljøsanering, sortering og mellomlagring	800 stk	200 stk.	14 dager før miljøsanering, 24 måneder etter miljøsanering
Bygningsavfall	Sortering og mellomlagring	2500	150	6 måneder

1.2 Driftstid

Drift av anlegget tillates fra kl. 07.00 til kl. 21.00 mandag til og med fredag, og fra kl. 08.00 til kl. 18.00 på lørdager. Med drift menes også håndtering av containere, vedlikehold og annen virksomhet som medfører støy. Innendørs vedlikeholdsarbeider og annet lettere vedlikeholdsarbeid som ikke gir støybelastning av betydning til omgivelsene omfattes ikke av tidsbegrensning over.

Transport til og fra anlegget tillates mandag til fredag mellom kl. 06.00 og kl. 22.00 og fra 08.00 til 19.00 på lørdager.

På søndager, helligdager og offentlige fridager tillates ikke drift eller transport.

2 Generelle vilkår

2.1 Utslippsbegrensninger

De utslippskomponenter fra virksomheten som er antatt å ha størst miljømessig betydning, er uttrykkelig regulert gjennom spesifikke vilkår i denne tillatelsens pkt. 3 til 14. Utslipp som ikke er uttrykkelig regulert på denne måten, er også omfattet av tillatelsen så langt opplysninger om slike utslipp er fremkommet i forbindelse med saksbehandlingen eller må anses å ha vært kjent på annen måte da vedtaket ble truffet. Dette gjelder likevel ikke utslipp av prioriterte miljøgifter oppført i vedlegg 1. Utslipp av slike komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår gjennom uttrykkelig regulering i vilkårenes pkt. 3 til 14.

2.2 Plikt til å overholde grenseverdier

Alle grenseverdier skal overholdes innenfor de fastsatte midlingstider. Variasjoner i utslippene innenfor de fastsatte midlingstidene skal ikke avvike fra hva som er vanlig for den aktuelle type virksomhet i en slik grad at det kan føre til økt skade eller ulempe for miljøet.

2.3 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra bedriften, herunder utslipp til luft og vann, samt støy og avfall, er isolert sett uønsket. Selv om utslippene holdes innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter bedriften å redusere sine utslipp, herunder støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten omfatter også utslipp av komponenter det ikke gjennom vilkår i pkt. 3 flg. uttrykkelig er satt grenser for.

For produksjonsprosesser der utslippene er proporsjonale med produksjonsmengde, skal eventuell reduksjon av produksjonsnivået som minimum medføre en tilsvarende reduksjon i utslippene.

2.4 Utskifting av utstyr og endring av utslippspunkt

Ved utskifting av utstyr må det nye utstyret tilfredsstillende prinsippet om bruk av beste tilgjengelige teknikker med sikte på å motvirke forurensende utslipp og annen negativ innvirkning på miljøet (BAT-prinsippet), jfr. pkt. 2.3.

Dersom det skal foretas utskifting av utstyr der det er mulig å oppnå utslippsreduksjoner av betydning, skal bedriften gi melding til forurensningsmyndigheten om dette i god tid før det tas beslutning om valg av utstyr.

Hvis bedriften ønsker å endre utslippspunkter som er fastlagt i tillatelsens vilkår 3.1, må den søke om tillatelse til dette.

2.5 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslipp på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp skal bedriften sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan ha utslippsmessig betydning. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal kunne dokumenteres.

2.6 Tiltakspunkt ved økt forurensningsfare

Dersom det oppstår fare for økt forurensning, plikter bedriften så langt det er mulig uten urimelige kostnader å iverksette de tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økte forurensningsfaren, herunder om nødvendig å redusere eller innstille driften.

Bedriften skal så snart som mulig informere forurensningsmyndigheten om forhold som kan føre til vesentlig økt forurensning eller forurensningsfare. Akutt forurensning skal varsles iht. pkt. 13.4.

2.7 Internkontroll

Bedriften plikter å etablere internkontroll for sin virksomhet i henhold til gjeldende forskrift om dette¹. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at bedriften overholder krav i denne tillatelsen, forurensningsloven, produktkontrollloven og relevante forskrifter til disse lovene. Bedriften plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Bedriften plikter til enhver tid å ha oversikt over alle forhold som kan medføre forurensning og kunne redegjøre for risikoforhold. Plikt til å gjennomføre risikoanalyse med hensyn til *akutt* forurensning følger av punkt 13.1.

2.8 Nærmiljøtiltak

2.8.1 Rutinemessig opprydding

Det skal ikke forekomme skjemmende avfall av betydning i nærområdet til anlegget, som følge av virksomheten. Det skal etableres rutiner for regelmessig opprydding på anlegget og i nærområdene.

2.8.2 Sikring og innsyn

Utendørs håndtering og lagring av avfall og sortert materiale skal skjermes mest mulig mot innsyn. For å hindre ulovlig ferdsel skal området gjerdes inn og porten skal være låst utenom åpningstider.

3 Utslipp til vann

3.1 Utslippsbegrensninger

Oljeinnholdet i uførtynnet avløpsvann etter rensereinretning skal ikke overstige 20 mg/L.

Utslippskomponent	Utslippskilde	Utslippsgrense
Olje	Utløp fra rensenhet for oljeholdig avløpsvann	20 mg/l THC ²

Utslippet vil kunne inneholde en mindre andel prioriterte miljøgifter. En mer presis, og eventuelt også strengere, regulering vil bli foretatt med grunnlag i utredningen som bedriften i henhold til pkt. 14.2 skal sende forurensningsmyndigheten

3.2 Utslippsreducerende tiltak

Diffuse utslipp fra produksjonsprosesser og fra utearealer, for eksempel avrenning fra lagerområder og områder for lossing/lasting, som kan medføre skade eller ulempe for miljøet, skal begrenses mest mulig. Avrenning av overflatevann fra bedriftens utearealer skal håndteres slik at det ikke kan medføre skade eller ulempe for miljøet.

---

¹ Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften) av 06.12.1996 nr. 1127

² totale hydrokarboner

Området skal tilrettelegges slik at rent overflatevann fra tak og tilstøtende områder ikke renner inn på virksomhetens driftsareal.

Eventuelt oljeholdig avløpsvann fra verksteder eller lignende skal renses tilfredsstillende i oljeutskiller eller tilsvarende renseenhet slik at utslippsgrenser fastsatt i pkt. 3.1 overholdes. Bedriften skal føre sitt avløp inn på kommunalt avløpsanlegg i henhold til de krav som kommunen stiller for påslippet³.

Sortering og omlasting av avfall skal skje innendørs på tett dekke⁴ med avrenning til tett kum.

Det skal være mulig å ta prøver fra alle relevante utslippspunkt. Overflatevann skal ledes til offentlig avløpsnett etter avtale med kommunen.

Bedriften plikter å ha best mulig drift av egne renseinstallasjoner. Dette omfatter både å ha kontroll med at renseinstallasjoner har tilstrekkelig kapasitet til å behandle de faktiske belastninger, og at det benyttes optimale driftsbetingelser.

3.3 Sanitæravløpsvann

Kommunen er myndighet for regulering av sanitæravløpsvannet fra bedriften.

4 Utslipp til luft

4.1 Lukt

Virksomheten skal drives slik at luktulemper i omgivelsene begrenses mest mulig.

Frekvensen av gjenkjennbar plagsom lukt ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overstige 1 prosent av timene i en måned.

4.1.1 Luktrisikovurdering

Det skal gjennomføres en luktrisikovurdering i tråd med anbefalingene i vedlegg 3 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal luktrisikovurderingen oppdateres.

4.1.2 Forebyggende tiltak og driftsplan

På bakgrunn av luktrisikovurderingen skal bedriften iverksette luktrisikoreduserende tiltak. Bedriften skal ha en driftsplan som sikrer at luktulemper ved virksomheten begrenses. Planen skal være i tråd med anbefalingene gitt i vedlegg 4 i *Miljødirektoratets veileder TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal driftsplanen oppdateres.

---

³ Jf. forurensningsforordningens kapittel 15A om påslipp

⁴ Med tett dekke menes fast, ugjennomtrengelig og tilstrekkelig slitesterkt dekke for de aktuelle materialer/avfallstyper

Bedriften skal daglig føre en driftslogg, slik at det kan dokumenteres at driftsplanen er fulgt.

4.1.3 Lukthåndteringsplan, kommunikasjonsplan og klageregistrering

Bedriften skal ha en lukthåndteringsplan og en kommunikasjonsplan som er i tråd med anbefalingene gitt i Miljødirektoratets veileder *TA 3019/2013 Regulering av luktutslipp i tillatelser etter forurensningsloven*.

Bedriften skal informere forurensningsmyndigheten og naboer når det planlegges aktivitet som midlertidig kan medføre økt luktbelastning. Det samme gjelder dersom svikt i utstyr el.l. kan medføre økte luktplager.

Bedriften skal ha et system for registrering av innkommende luktklager som skal knyttes til sted og tid. Det skal gjøres en vurdering av klagen opp mot driftsplanen og andre relevante forhold, og eventuelle gjennomførte tiltak skal beskrives. Denne informasjonen skal gjøres tilgjengelig for naboene og rapporteres til forurensningsmyndigheten iht. punkt 11.5.

4.2 Støv

Det skal ikke forekomme nevneverdige støvulemper for nærliggende virksomheter eller boliger som følge av virksomheten. Ved behov skal virksomheten iverksette støvdempende tiltak.

Eventuelle klager på støv fra virksomheten skal loggføres med en beskrivelse av årsaken og hvilke tiltak som er iverksatt for å hindre støvplagen, samt gjentakelse av hendelsen.

5 Grunnforurensning og forurensede sedimenter

Virksomheten skal ikke medføre utslipp til grunn eller grunnvann som kan medføre skader eller ulemper for miljøet.

Bedriften plikter å gjennomføre forebyggende tiltak som skal hindre utslipp til grunn og grunnvann. Bedriften plikter videre å gjennomføre tiltak som er egnet til å begrense miljøvirkningene av et eventuelt utslipp til grunn og grunnvann. Utstyr og tiltak som skal forhindre utslipp til grunn og grunnvann eller hindre at eventuelle utslipp medfører skade eller ulempe for miljøet, skal overvåkes og vedlikeholdes regelmessig. Plikten etter dette avsnittet gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås.

Bedriften skal holde løpende oversikt over eventuell eksisterende forurenset grunn på bedriftsområdet og forurensede sedimenter utenfor, herunder faren for spredning, samt vurdere behovet for undersøkelser og tiltak. Er det grunn til å anta at undersøkelser eller andre tiltak vil være nødvendig, skal forurensningsmyndigheten varsles om dette.

Terrengingrep som kan medføre fare for at forurensning i grunnen sprer seg, må ha godkjent tiltaksplan etter forurensningsforskriften kapittel 2⁵, eventuelt tillatelse etter forurensningsloven. Tiltak i forurensede sedimenter må ha tillatelse etter forurensningsloven eller forurensningsforskriften kapittel 22.

---

⁵ Jf. forurensningsforskriftens kapittel 2 om opprydning i forurenset grunn ved bygge- og gravearbeider

6 Kjemikalier

Med kjemikalier menes her kjemiske stoffer og stoffblandinger som brukes i virksomheten, både som råstoff i prosess og som hjelpekjemikalier, for eksempel begroingshindrende midler, vaskemidler, hydraulikkvæsker, brannbekjempningsmidler.

For kjemikalier som benyttes på en slik måte at det kan medføre fare for forurensning, skal bedriften dokumentere at den har foretatt en vurdering av kjemikalienes helse- og miljøegenskaper på bakgrunn av testing eller annen relevant dokumentasjon, jf. også punkt 2.7 om internkontroll.

Bedriften plikter å etablere et dokumentert system for substitusjon av kjemikalier. Det skal foretas en løpende vurdering av faren for skadelige effekter på helse og miljø forårsaket av de kjemikalier som benyttes, og av om alternativer finnes. Skadelige effekter knyttet til produksjon, bruk og endelig disponering av produktet, skal vurderes. Der bedre alternativer finnes, plikter bedriften å benytte disse så langt dette kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe.⁶

Stoffer alene, i stoffblandinger og/eller i produkter, skal ikke framstilles, bringes i omsetning, eller brukes uten at de er i overensstemmelse med kravene i REACH-regelverket⁷ og andre regelverk som gjelder for kjemikalier.

7 Støy

Bedriftens bidrag til utendørs støy ved omkringliggende boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, utdanningsinstitusjoner og barnehager skal ikke overskride følgende grenser, målt eller beregnet som innfallende lydtryknivå ved mest støyutsatte fasade:

Dag (Kl.07-19)	Kveld (Kl.19-21)	Lørdag (Kl.08-18)
LpAekvT	LpAekvT	LpAekvT
55 dB (A)	50 dB (A)	50 dB (A)

LpAekvT er A-veiet gjennomsnittsnivå (dBA) midlet over driftstid der T angir midlingstiden i antall timer.

Alle støygrenser skal overholdes innenfor alle driftsdøgn. Støygrensene gjelder all støy fra bedriftens virksomhet, inkludert intern transport på bedriftsområdet samt lossing/lasting av råvarer og produkter. Støy fra midlertidig bygg- og anleggsvirksomhet og fra persontransport av ansatte til og fra bedriftsområdet er likevel ikke omfattet av grensene.

Bedriften skal utarbeide to støysonkart for sin virksomhet [jf. pkt. 14]. Det ene skal vise støyutbredelsen i røde og gule soner, jf. T-1442 kap. 2.2.1, og sendes kommunen og forurensningsmyndigheten. Det andre skal vise hvilke områder som har støynivåer over og under støygrensene i tillatelsen og sendes forurensningsmyndigheten. Støysonkartene skal holdes oppdatert.

---

⁶ Jf. lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 11.06.1976 nr. 79 § 3a om substitusjonsplikt

⁷ Forskrift om registrering, vurdering, godkjenning og begrensning av kjemikalier (REACH-forskriften) av 30.05.2008 nr. 516

8 Energi

8.1 Energiledelse

Bedriften skal ha et system for energiledelse i bedriften for kontinuerlig, systematisk og målrettet vurdering av tiltak som kan iverksettes for å oppnå en mest mulig energieffektiv produksjon og drift. Systemet for energiledelse skal inngå i bedriftens internkontroll, jf. vilkår 2.7. og følge prinsippene og metodene angitt i norsk standard for energiledelse.

8.2 Utnyttelse av overskuddsenergi

Bedriften skal i størst mulig grad utnytte overskuddsenergi fra eksisterende og nye anlegg internt. Bedriften skal også gjennom tiltak på eget bedriftsområde legge til rette for at overskuddsenergi skal kunne utnyttes eksternt med mindre det kan godtgjøres at dette ikke er teknisk eller økonomisk mulig.

8.3 Spesifikt energiforbruk

Spesifikt energiforbruk skal beregnes og rapporteres årlig, jf. pkt. 11.5.

9 Avfall

9.1 Generelle krav

Bedriften plikter så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper å unngå at det dannes avfall som følge av virksomheten. For materiale som utnyttes som biprodukt, skal det foreligge skriftlig dokumentasjon som viser at kriteriene i forurensningsloven § 27 andre ledd er oppfylt.

Innholdet av skadelige stoffer i avfallet skal begrenses mest mulig.

Avfall som oppstår i bedriften, skal primært søkes ombrukt i bedriftens produksjon eller i andres produksjon. Hvis dette ikke er mulig eller medfører urimelig kostnad, skal det fortrinnsvis materialgjenvinnes. Dersom dette heller ikke er mulig uten urimelig kostnad, skal avfallet så langt mulig gjenvinnes på annen måte.

Bedriften plikter å sørge for at all håndtering av avfall, herunder gjenvinning, skjer i overensstemmelse med regler fastsatt i eller i medhold av forurensningsloven.⁸

Farlig avfall kan ikke fortynnes med den virkning at det blir regnet som ordinært avfall. Ulike typer farlig avfall kan ikke sammenblandes hvis dette kan medføre fare for forurensning eller skape problemer for den videre håndteringen av avfallet. Farlig avfall kan heller ikke blandes sammen med annet avfall, med mindre det letter den videre behandlingen av det farlige avfallet og dette gir en miljømessig minst like god løsning.

---

⁸ Se blant annet avfallsforskriften av 1.6.2004 nr 930 og kapittel 18 i forurensningsforskriften av 1.6.2004 nr 931.

9.2 Håndtering og mellomlagring av farlig avfall

Farlig avfall skal lagres på en slik måte at det ikke oppstår forurensning. Farlig avfall skal minimum håndteres og mellomlagres i henhold til krav satt i avfallsforskriften kapittel 11.

Som et minimum skal følgende tiltak være oppfylt:

- Enhver lagring og håndtering av farlig avfall skal være risikovurdert
- Lagring og håndtering av farlig avfall skal skje innendørs og på tett dekke med oppsamling av eventuell avrenning. Impregnert trevirke tillates lagret utendørs i tette containere.
- Lagret skal være sikret mot adgang for uvedkommende med gjerde og låste porter etter arbeidstid
- Ulike typer farlig avfall som ved sammenblanding/kontakt kan gi farlige forbindelser/brann/eksplosjon skal lagres med god avstand
- Lagret farlig avfall skal være merket slik at det fremgår hva som er lagret
- Lagret avfall skal til enhver tid ha tilstrekkelig tilsyn
- Oppsamlet spill/vann som er forurenset med farlig avfall skal også håndteres som farlig avfall
- Lageret skal være utstyrt med nødvendige detektorer som automatisk varsler brann til det lokale brannvesen
- Lageret skal så langt mulig være utstyrt med automatiske slukkeanordninger
- Bedriften skal føre journal som omfatter alle nødvendige opplysninger om det farlige avfallet. Journalen skal være lett tilgjengelig ved kontroll og oppbevares i minst 3 år.

9.2.1 Deklarering av farlig avfall

Ved mottak av farlig avfall skal bedriften ha etablert et system som sikrer at mottatt farlig avfall er deklartert eller lovlig importert slik at den videre håndtering kan skje på en forsvarlig måte, jf. avfallsforskriften § 11-12 og § 11-13.

9.2.2 Finansiell sikkerhet

Virksomheten skal stille finansiell sikkerhet for kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller ved betalingsproblemer.

Sikkerheten skal dekke de kostnader som maksimalt kan tenkes å oppstå sett i lys av hvilke typer farlig avfall som anlegget kan motta og de mengder farlig avfall som lovlig kan lagres, jf. Punkt 1 i tillatelsen.

Sikkerhetsstillelsen skal skje i form av panterett til fordel for Fylkesmannen i sperret bankkonto med et innbetalt beløp tilsvarende det beløp som skal sikres, eller ved en påkravsgarant fra bank utstedt til Fylkesmannen på tilsvarende beløp.

Bedriften skal så snart som mulig etter tillatelsen er oversendt virksomheten, sende dokumentasjon for finansiell sikkerhet til Fylkesmannen for godkjenning. Den innsendte dokumentasjonen skal også inneholde en beregning av kostnader forbundet med kravet til finansiell sikkerhet. Uten en godkjent sikkerhetsstillelse kan det ikke mottas farlig avfall ved anlegget, med mindre særlige forhold foreligger, og Fylkesmannen innvilger midlertidig utsettelse av kravet.

Bedriften skal hvert femte år, eller oftere om Fylkesmannen krever det, vurdere om sikkerhetsstillelsen er tilstrekkelig til å dekke kostnader med å ta hånd om alt farlig avfall ved virksomhetens anlegg ved nedleggelse, stans eller betalingsproblemer. Når vurderingen er foretatt skal, skal den rapporteres til Fylkesmannen i forbindelse med egenrapportering jf. Punkt 11.5.

Fylkesmannen tar forbehold om å endre kravene til størrelse på sikkerheten dersom nye opplysninger eller andre forhold tilsier at dette er nødvendig. Fylkesmannen kan også stille krav om ytterligere sikkerhet.

9.3 Håndtering og mellomlagring av EE-avfall

Det tillates mottak av elektrisk - og elektronisk avfall (EE-avfall) som definert i avfallsforskriften kapittel 1. EE- avfall skal som minimum håndteres og lagres i henhold til kravene i avfallsforskriften.

Mottak, mellomlagring og sortering av EE- avfall skal skje innendørs på fast, ugjennomtrengelig dekke og eventuelt spill skal kunne samles opp. EE- avfall skal ikke blandes sammen med annet avfall.

9.4 Håndtering og mellomlagring av restavfall

Mottak, sortering, omlasting og mellomlagring av usortert restavfall skal skje innendørs på tett dekke og lede til samleikum.

Ferdig sortert restavfall som plast og glass tillates lagret utendørs på fast dekke⁹ med oppsamling av overflatevann, dersom det ikke genererer forurensning.

9.5 Håndtering og mellomlagring av trevirke

Rent og overflatebehandlet trevirke som ikke er kvernet tillates mellomlagret utendørs på fast dekke, med oppsamling av overflatevann. Eventuell mellomlagring av kvernet trevirke som er overflatebehandlet skal skje på fast dekke under tak for å minimere eventuell avrenning til omgivelsene.

Impregnert trevirke (CCA impregnert og kreosot impregnert) er farlig avfall og skal håndteres og lagres innendørs eller i tette containere.

Ved lagring av trevirke skal det tas hensyn til at det kan oppstå brann ved selvantennning, og gjøres grep for å forebygge dette. Det må etableres tilstrekkelig beredskap basert på mengder trevirke som lagres på området til enhver tid.

9.6 Håndtering og mellomlagring av kasserte kjøretøy

Utfylling av vrakmelding, miljøsanering og mellomlagring skal som minimum gjennomføres i henhold til kapittel 4 i avfallsforskriften.

Ved mottak skal kasserte kjøretøy skal kjøretøyene fortløpende vurderes i forhold til forurensning. Miljøfarlige væsker og deler/komponenter som inneholder miljøfarlige stoffer skal fjernes så raskt som mulig etter mottak, og senest innen 2 uker. Kjøretøy hvor det påvises lekkasje eller er risiko for dette skal saneres umiddelbart, eller lagres på tett ugjennomtrengelig dekke under tak i påvente av miljøsanering.

Oppbevaring av kasserte kjøretøy skal skje på en slik måte at det i størst mulig grad unngås skader på komponenter som inneholder væsker. Det skal ikke foretas plukk av deler fra usanerte kjøretøy. Etter tapping av væsker skal vraket korttidslagres på tappeplass, slik at gjenværende væske kan dryppe av. Tappeplass skal inrettes slik at eventuelle lekkasjer og søl blir samlet opp og levert til godkjent mottak. Alle kasserte kjøretøy skal før og under miljøsanering lagres på tett ugjennomtrengelig dekke med oppsamling av avrenning eventuelt ledes til kommunalt nett via sandfang og oljeutskiller. Ferdig miljøsanerte kjøretøy, som ikke representerer noen forurensningsfare, tillates lagret på fast dekke med avrenning til kommunalt nett via sandfang.

---

⁹ Med fast dekke menes dekke som har hard overflate, for eksempel asfalt. Ikke grus eller liknende.

Kasserte kjøretøy som er sanert og ikke medfører fare for forurensning tillates lagret på asfaltert dekke med avrenning til sandfang og kommunalt nett. Demontering av deler som som kan medføre fare for forurensning skal foregå på tett, ugjennomtrengelig dekke med avrenning til oljeutskiller.

9.7 Håndtering og mellomlagring av våtorganisk avfall

Mottak, omlastning og mellomlagring av våtorganisk avfall skal foregå på tett dekke innendørs for å hindre luktulemper og avrenning til omgivelsene. Våtorganisk avfall skal lastes direkte i væsketette containere med lokk.

Omlasting, mellomlagring og videresending av våtorganisk avfall skal skje uten unødig opphold, i hovedsakelig daglig. Eventuelt søl ved lossing og lasting skal fortløpende ryddes opp. Områder knyttet til mottak og mellomlagring av våtorganisk avfall skal ikke være skjjemmende eller føre til ansamling av fugl/skadedyr.

10 Utslippskontroll og rapportering til forurensningsmyndigheten

10.1 Kartlegging av utslipp

Bedriften plikter systematisk å kartlegge virksomhetens utslipp til luft og vann. Dette gjelder både diffuse utslipp og eventuelle punktutslipp. Bedriften skal legge denne kartleggingen til grunn for utarbeidelsen av programmet for utslippskontroll (punkt 11.4).

Bedriften skal også kartlegge virksomhetens bidrag til støy, jf. punkt 7.

10.2 Utslippskontroll

Bedriften skal kontrollere og dokumentere utslippene til luft og vann ved å gjennomføre målinger. Målinger består av volumstrømsmåling, prøvetaking, analyse og beregning.

Målinger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp og skal omfatte:

- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i tabell under punkt 3.1 i tillatelsen
- utslipp av komponenter som er regulert gjennom grenseverdier fastsatt i forskrift
- utslipp av andre komponenter som kan ha miljømessig betydning og dermed er omfattet av rapporteringsplikten

Bedriften skal vurdere usikkerhetsbidragene ved de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) og velge løsninger som reduserer den totale usikkerheten til et akseptabelt nivå. For alle målinger skal det være en prøvetakingsfrekvens som sikrer representative prøver.

For utslipp av komponenter som er regulert i tabellen i punkt 3.1, skal bedriften årlig foreta en faglig begrunnet vurdering av utslippsmengde og rapportere dette i henhold til punkt 11.5.

10.3 Kvalitetssikring av målingene

Bedriften er ansvarlig for at måleutstyr, metoder og gjennomføring av målingene er forsvarlig kvalitetssikret blant annet ved å:

- utføre målingene etter Norsk standard. Dersom det ikke finnes, kan internasjonal standard benyttes. Bedriften kan benytte andre metoder enn norsk eller internasjonal standard dersom særlige hensyn tilsier det. Bedriften må i tilfelle dokumentere at særlige hensyn foreligger og at den valgte metoden gir representative tall for virksomhetens faktiske utslipp.
- bruke akkrediterte laboratorier / tjenester når volumstrømsmåling, prøvetaking og analyse utføres av eksterne. Tjenesteyter skal være akkreditert for den aktuelle tjenesten dersom slik tjenesteyter finnes.
- delta i sammenlignende laboratorieprøving (SLP) og/eller jevnlig verifisere analyser med et eksternt, akkreditert laboratorium for de parameterne som er regulert gjennom presise grenseverdier, når bedriften selv analyserer.
- Jevnelig vurdere om plassering av prøvetakingspunkter, valg av prøvetakingsmetode og frekvens gir representative prøver
- jevnlig utføre kontroll og kalibrering av måleutstyr

10.4 Program for utslippskontroll

Bedriften skal ha et program for utslippskontroll som inngår i bedriftens dokumenterte internkontroll.

I programmet skal bedriften redegjøre for de kartlagte utslippene (punkt 11.1 første avsnitt), gjennomføringen av utslippskontrollen (punkt 11.2) og kvalitetssikring av målingene (punkt 11.3).

Programmet for utslippskontroll skal inneholde:

- en redegjørelse for virksomhetens faktiske utslipp til luft og vann, samt støy, med en oversikt over alle utslippstrømmer, volum og innhold, til luft og vann
- en beskrivelse av de forskjellige trinnene i målingene (volumstrømsmåling - prøvetaking - analyse - beregning) for hver strøm og komponent
- en beskrivelse av måleutstyr som benyttes til målinger, samt frekvens for måleutstyrskontroll og kalibrering
- en begrunnelse for valgte prøvetakingspunkter og prøvetakingsmetodikk (metoder og frekvens)
- en beskrivelse av valgte metoder/standarder for analyse
- hvis aktuelt, en begrunnelse for valgt frekvens for deltagelse i SLP og/eller verifisering av analyser med et akkreditert laboratorium
- en redegjørelse for hvilke usikkerhetsbidrag de ulike trinnene gir

Programmet for utslippskontroll skal holdes oppdatert.

10.5 Rapportering til forurensningsmyndigheten

Bedriften skal rapportere miljødata innen 1. mars hvert år for siste kalenderår på standardiserte skjemaer som sendes ut av Fylkesmannen. Rapportering skal skje på den form som forurensningsmyndigheten beslutter. Så snart Altinn er klargjort for avfallsanlegg skal rapportering skje via dette systemet.

Rapporten skal inneholde opplysninger om avfallstyper, materialstrømmer inn og ut av anlegget fordelt på ulike fraksjoner, mengder mellomlagret avfall per 31.12, mengder til slutt disponering og sluttbehandlingssted, energiforbruk, måleresultater, samt eventuelle avvik og avviksbehandling. Rapporten skal også inneholde en faglig vurdering av analyseresultater/utslippsdata og behov for eventuelle tiltak som kan minimere miljøulempene.

For utslipp av stoffer der utslippsbegrensningene i punkt 3.1 ikke er fastsatt ved presise grenseverdier, vil forurensningsmyndigheten ved gjennomgang av egenkontrollrapportene vurdere behovet for å fastsette mer presise, og eventuelt strengere, grenser.

Bedriften skal sammen med den årlige egenkontrollrapporteringen sende forurensningsmyndigheten en rapport om antall luktklager og antall lukthendelser ved bedriften det siste året. Det skal redegjøres for årsaken til de enkelte lukthendelsene og/eller luktklagene, og eventuelle tiltak som er gjennomført for å begrense eller stanse utslippet.

13 Forebyggende og beredskapsmessige tiltak mot akutt forurensning

13.1. Miljørisikoanalyse

Bedriften skal gjennomføre en miljørisikoanalyse av sin virksomhet. Bedriften skal vurdere resultatene i forhold til akseptabel miljørisiko. Potensielle kilder til akutt forurensning av vann, grunn og luft skal kartlegges. Miljørisikoanalysen skal dokumenteres og skal omfatte alle forhold ved virksomheten som kan medføre akutt forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader inne på bedriftens område eller utenfor. Ved modifikasjoner og endrede produksjonsforhold skal miljørisikoanalysen oppdateres.

Bedriften skal ha oversikt over de miljøressurser som kan bli berørt av akutt forurensning og de helse- og miljømessige konsekvenser slik forurensning kan medføre.

13.2 Forebyggende tiltak

På basis av miljørisikoanalysen skal bedriften iverksette risikoreduserende tiltak. Både sannsynlighetsreduserende og konsekvensreduserende tiltak skal vurderes. Bedriften skal ha en oppdatert oversikt over de forebyggende tiltakene.

13.3 Etablering av beredskap

Bedriften skal på bakgrunn av miljørisikoanalysen og de iverksatte risikoreduserende tiltakene etablere og vedlikeholde en beredskap mot akutt forurensning. Beredskapen skal være tilpasset den miljørisikoen som virksomheten til enhver tid representerer. Beredskapen mot akutt forurensning skal øves minimum en gang per år.

13.4 Varsling av akutt forurensning

Akutt forurensning eller fare for akutt forurensning skal varsles i henhold til gjeldende forskrift¹⁰. Bedriften skal også så snart som mulig underrette forurensningsmyndigheten i slike tilfeller.

---

¹⁰ Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning av 09.07.1992, nr. 1269

14 Undersøkelser og utredninger

14.1 Utarbeidelse av støysonekart

Støysonekartene utarbeidet iht. pkt. 7 skal sendes kommunen og forurensningsmyndigheten innen 01.10.2020.

14.2 Utredning av prioriterte miljøgifter

Bedriften skal kartlegge/utrede innhold av prioriterte miljøgifter i utslippene. Dersom slike utslipp er påregnelige, skal bedriften utføre nødvendige målinger for å kunne bestemme innhold (konsentrasjon og mengde) av de aktuelle prioriterte miljøgiftene i utslippene. Hvis dette ikke er mulig, skal bedriften foreta beregninger eller en faglig begrunnet vurdering av innholdet.

14.3 Utarbeidelse av program for utslippskontroll

Bedriften skal utarbeide måleprogram for kontroll med utslipp av rapporteringspliktige komponente. Programmet skal sendes forurensningsmyndigheten innen 01.10.2020.

15 Eierskifte, omdanning m.v.

Hvis bedriften overdras til ny eier, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest én måned etter eierskiftet.

Hvis driftsansvarlig selskap overdras til ny eier, eller får ny eier med bestemmende innflytelse over selskapet, skal melding sendes forurensningsmyndigheten så snart som mulig og senest en måned etter eierskiftet. Et eierskifte medfører ingen endring/bortfall i sikkerhet stilt av selskapet og/eller sikkerhet stilt av tredjepart, herunder bankgaranti. Forurensningsmyndigheten kan etter søknad fra driftsansvarlig selskap, eier eller mulig fremtidig eier godkjenne endringer/ombytte av garantier og sikkerhet stilt av eier og/eller bank så fremt det dokumenteres at dette vil gi en tilfredsstillende sikkerhet.

Dersom det driftsansvarlige selskapet skal fusjonere, fisjonere, på annen måte omdannes eller selskapet skal overføre den forurensende virksomheten til nytt ansvarlig selskap, skal dette meddeles Forurensningsmyndigheten. Nytt driftsansvarlig selskap kan ikke drive i henhold til tillatelsen før Forurensningsmyndigheten har mottatt og godkjent ny tilfredsstillende finansiell sikkerhet fra det nye driftsansvarlige selskapet. Tidligere driftsansvarlig selskap er ansvarlig etter tillatelsen frem til slik godkjenning er gitt.

16 Nedleggelse

Hvis et anlegg blir nedlagt eller en virksomhet stanser for en lengre periode, skal eieren eller brukeren gjøre det som til enhver tid er nødvendig for å motvirke fare for forurensninger. Hvis anlegget eller virksomheten kan medføre forurensninger etter nedleggelsen eller driftsstansen, skal det i rimelig tid på forhånd gis melding til forurensningsmyndigheten.

Forurensningsmyndigheten kan fastsette nærmere hvilke tiltak som er nødvendig for å motvirke forurensning. Forurensningsmyndigheten kan pålegge eieren eller brukeren å stille ytterligere garanti for dekning av framtidige utgifter og mulig erstatningsansvar. Sikkerhet/garanti som allerede er stilt iht. tillatelsen løper videre inntil forurensningsmyndigheten etter søknad fra det driftsansvarlige selskapet eller eier godkjenner reduksjon og/eller bortfall av slik sikkerhet.

Ved nedleggelse eller stans skal bedriften sørge for at råvarer, hjelpestoff, halvfabrikat eller ferdig vare, produksjonsutstyr og avfall tas hånd om på forsvarlig måte, herunder at farlig avfall håndteres i henhold til gjeldende forskrift¹¹. De tiltak som treffes i denne forbindelse, skal rapporteres til forurensningsmyndigheten innen 3 måneder etter nedleggelse eller stans. Rapporten skal også inneholde dokumentasjon av disponeringen av kjemikalierester og ubrukte kjemikalier og navn på eventuell(e) kjøper(e).

Ved nedleggelse av en virksomhet skal den ansvarlige sørge for at driftsstedet settes i miljømessig tilfredsstillende stand igjen.

Dersom virksomheten ønskes startet på nytt, skal det gis melding til forurensningsmyndigheten i god tid før start er planlagt.

17 Tilsyn

Bedriften plikter å la representanter for forurensningsmyndigheten eller de som denne bemyndiger, føre tilsyn med anleggene til enhver tid.

---

¹¹ Avfallsforskriftens kapittel 11 om farlig avfall

Vedlegg 1

Liste over prioriterte miljøgifter, jf. punkt 2.1.

Utslipp av disse komponenter er bare omfattet av tillatelsen dersom dette framgår uttrykkelig av vilkårene i pkt. 3 flg.

Metaller og metallforbindelser:

	Forkortelser
Arsen og arsenforbindelser	As og As-forbindelser
Bly og blyforbindelser	Pb og Pb-forbindelser
Kadmium og kadmiumforbindelser	Cd og Cd-forbindelser
Krom og kromforbindelser	Cr og Cr-forbindelser
Kvikksølv og kvikksølvforbindelser	Hg og Hg-forbindelser

Organiske forbindelser:

Bromerte flammehemmere	Vanlige forkortelser
Penta-bromdifenyleter (difenyleter, pentabromderivat)	Penta-BDE
Okta-bromdifenyleter (defenyleter, oktabromderivat)	Okta-BDE, octa-BDE
Deka-bromdifenyleter (bis(pentabromfenyl)eter)	Deka-BDE, deca-BDE
Heksabromcyclododekan	HBCDD
Tetrabrombisfenol A (2,2',6,6'-tetrabromo-4,4'-isopropyliden difenol)	TBBPA

Klorerte organiske forbindelser

Dekloran pluss (syn og anti isomere former)	DP (syn-DP, anti DP)
1,2-Dikloretan	EDC
Klorerte dioksiner og furaner	Dioksiner, PCDD/PCDF
Heksaklorbenzen	HCB
Kortkjedete klorparafiner C ₁₀ -C ₁₃ (kloralkaner C ₁₀ -C ₁₃)	SCCP
Mellomkjedete klorparafiner C ₁₄ -C ₁₇ (kloralkaner C ₁₄ -C ₁₇)	MCCP
Klorerte alkylbenzener	KAB
Pentaklorfenol	PCF, PCP
Polyklorerte bifenyler	PCB
Triklorbenzen	TCB
Tetrakloreten	PER
Triklorfenol	TRI
Trikloran (2,4,4'-Triklor-2'-hydroksydifenyleter)	TCS
Tris(2-kloretyl)fosfat	TCEP

Enkelte tensider

Ditalg-dimetylammoniumklorid	DTDMAC
Dimetyldioktadekylammoniumklorid	DSDMAC
Di(hydrogenert talg)dimetylammoniumklorid	DHTMAC

Nitromuskforbindelser

Muskxylen	
-----------	--

Alkylfenoler og alkylfenoletoksylater

Nonylfenol og nonylfenoletoksilater	NF, NP, NFE, NPE
Oktylfenol og oktylfenoletoksilater	OF, OP, OFE, OPE
4-heptylfenoler (forgrenet og rettkjedet)	4-HPbl
4-tert-pentylfenol	4-t-PP
4-tert-butylfenol	4-t-BP
Dodecylfenol m. isomerer	DDP
2,4,6 tri-tert-butylfenol	TTB-fenol

Per- og polyfluorerte alkylforbindelser (PFAS)

Perfluoroktansulfonsyre (PFOS), inkl. salter av PFOS og relaterte forbindelser	PFOS, PFOS-relaterte forbindelser
--	-----------------------------------

Perfluorheksansulfonsyre (PFHxS), inkl salter av PFHxS og relaterte forbindelser	PFHxS, PFHxS-relaterte forbindelser
Perfluorobutansulfonsyre (PFBS), inkl. salter av PFBS og relaterte forbindelser	PFBS, PFBS-relaterte forbindelser
Perfluoroktansyre	PFOA
Langkjedete perfluorerte karboksylsyrer C9-PFCA - C14-PFCA	PFNA, PFDA, PFUnDA, PFDoDA, PFTTrDA, PFTeDA
Tinnorganiske forbindelser	
Tributyltinnforbindelser	TBT
Trifenyltinnforbindelser	TFT, TPT
Dibutyltinnforbindelser	DBT
Dioktyltinnforbindelser	DOT
Polysykliske aromatiske hydrokarboner	
	PAH
Ftalater	
Dietylheksylftalat (bis(2-etylheksyl)ftalat)	DEHP
Benzylbutylftalat	BBP
Dibutylftalat	DBP
Diisobutylftalat	DIBP
Bisfenol A	
	BPA
Siloksaner	
Dodekametylsykloheksasiloksan	D6
Dekametylsyklopentasiloksan	D5
Oktametylsyklotetrasiloksan	D4
Benzotriazolbaserte UV-filtre	
2-Benzotriazol-2-yl-4,6-di-tert-butylphenol	UV-320
2,4-di-tert-butyl-6-(5-chlorobenzotriazol-2-yl)phenol	UV-327
2-(2H-benzotriazol-2-yl)-4,6-ditertpentylphenol	UV-328
2-(2H-Benzotriazol-2-yl)-4-(tert-butyl)-6-(sec-butyl)phenol	UV-350